

Studieplan 2014/2015

Bachelor - barnehagelærer

Studiepoeng: 180

Studiets varighet, omfang og nivå

- Studiet går på heltid
- Normert studietid er tre år, antall studiepoeng er 180
- Bachelor - barnehagelærer

Innledning

Kunnskapsdepartementet har fastsatt Nasjonal forskrift om rammeplan for barnehagelærerutdanningen. Lærerutdanningsinstitusjonene er ansvarlige for å utvikle utdanningen i tråd med denne og Nasjonale retningslinjer for barnehagelærerutdanning. Programplanen for barnehagelærerutdanningen ved Høgskolen i Hedmark bygger på følgende nasjonale grunnlagsdokumenter og erstatter tidligere plan for førskolelærerutdanningen:

- Nasjonal forskrift om rammeplan for barnehagelærerutdanning
- Merknader til nasjonal forskrift om rammeplan for barnehagelærerutdanning
- Nasjonale retningslinjer for barnehagelærerutdanning
- Lov om universiteter og høyskoler av 1. april 2005 nr. 15
- Lov om barnehager av 17. juni 2005 nr. 64 og gjeldende forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver
- Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring

Høgskolen tilbyr barnehagelærerutdanning etter tre ulike organiseringer, to på heltid: en campusbasert og en samlingsbasert og en på deltid: arbeidsplassbasert. De er forpliktet på de samme grunnlagsdokumenter, har de samme faglige kravene og felles eksamener.

Læringsutbytte

Nasjonale forskrift om rammeplan for barnehagelærerutdanningen har fastsatt

læringsutbytte for utdanningen. Studenten skal i løpet av utdanningen tilegne seg kunnskapene, ferdighetene og den generelle kompetansen som er beskrevet i læringsutbytteformuleringene.

En kandidat med fullført kvalifikasjon har følgende totale læringsutbytte:

Kunnskap:

Kandidaten

- har kunnskap om barnehager i Norge, herunder barnehagens egenart, historie, samfunnsmandat, lovgrunnlag og styringsdokumenter
- har bred kunnskap i pedagogikk og i barnehagens fagområder, om ledelse og tilrettelegging av pedagogisk arbeid og om barns lek og læringsprosesser
- har bred kunnskap om hvordan barns danning foregår, om moderne barndom, barnekultur, barns ulike oppvekstsvilkår, bakgrunn og utvikling i et samfunn preget av språklig, sosialt, religiøst, livssynsmessig og kulturelt mangfold
- har bred kunnskap om barns språkutvikling, flerspråklighet, sosiale-, fysiske og skapende utvikling og gryende digitale-, lese-, skrive- og matematikkferdigheter
- har bred kunnskap om barns rettigheter og om hva som kjennetegner et inkluderende, likestilt, helsefremmende og lærende barnehagemiljø
- kjenner til nasjonalt og internasjonalt forskings- og utviklingsarbeid med relevans for barnehagelærerprofesjonen og kan oppdatere sin kunnskap innen fagområdet

Ferdigheter:

Kandidaten

- kan bruke sin faglighet og relevante resultater fra FoU til å lede og tilrettelegge for barns lek, undring, læring og utvikling, og til å begrunne sine valg
- kan vurdere, stimulere og støtte ulike barns allsidige utvikling i samarbeid med hjemmet og andre relevante instanser
- kan bruke sin faglighet til improvisasjon i lek, læring og formidling
- kan vurdere, stimulere og støtte barns ulike evner, og ta hensyn til barns ulike bakgrunn og forutsetninger
- kan fremme kreative prosesser og kultur- og naturopplevelser, med fokus på barns skapende aktivitet, helhetlige læring og opplevelse av mestring
- kan anvende relevante faglige verktøy, strategier og uttrykksformer i egne læringsprosesser, i pedagogisk arbeid, i samhandling med hjemmet og relevante eksterne instanser
- kan identifisere særskilte behov hos enkeltbarn, og på bakgrunn av faglige vurderinger raskt iverksette tiltak

- kan lede og veilede medarbeidere, reflektere kritisk over egen praksis og justere denne under veiledning
- kan finne, vurdere og henvise til informasjon og fagstoff og fremstille dette slik at det belyser en problemstilling

Generell kompetanse:

Kandidaten

- har innsikt i profesjonsetiske problemstillinger, særlig knyttet til ansvar, respekt og maktperspektiver
- kan planlegge, lede, gjennomføre, dokumentere, og reflektere over pedagogisk arbeid knyttet til barnehagens innhold og oppgaver i tråd med etiske krav og retningslinjer, og med utgangspunkt i forsknings- og erfaringsbasert kunnskap
- mestrer norsk språk, både bokmål og nynorsk, på en kvalifisert måte i profesjonssammenheng
- kan trekke globale, nasjonale, regionale, lokale og flerkulturelle perspektiver, preget av respekt og toleranse, inn i barnehagens arbeid
- har endrings- og utviklingskompetanse, kan lede pedagogisk utviklingsarbeid og bidra til nytenkning og i innovasjonsprosesser for fremtidens barnehage
- kan formidle sentralt fagstoff muntlig og skriftlig, kan delta i faglige diskusjoner innenfor utdanningens ulike fagområder og dele sine kunnskaper og erfaringer med andre

Målgruppe

Barnehagelærerutdanningen er rettet mot studenter i alle aldre med interesse for barn og deres livsvilkår. Målgruppen for studiet er personer som ønsker å arbeide som barnehagelærer i barnehagen.

Kompetanse

Kandidaten får ved fullført utdanning yrkestittelen barnehagelærer. Utdanningen kvalifiserer for arbeid i barnehagen som styrer, pedagogisk leder og som barnehagelærer. Studiet danner grunnlag for videre kompetanseutvikling og gir mulighet for utdanning på master- og PhD-nivå. For Høgskolen i Hedmark gjelder dette Master i tilpasset opplæring og PhD i profesjonsrettede lærerutdanningsfag.

Opptakskrav

Generell studiekompetanse eller realkompetanse på tilsvarende nivå.

Undervisnings- og læringsformer

Barnehagelærerutdanningen er et heltidsstudium. Det er daglig undervisning på høgskolen. Det er krav om obligatorisk deltakelse til både forelesninger, seminarer, gruppearbeider, andre faglige aktiviteter og praksis. Obligatoriske krav spesifiseres detaljert i hver enkelt emnebeskrivelse og i undervisningsplaner. Undervisning knyttet til praksisgjennomføring og kurs må tas igjen uansett grunn for fravær. Ved fravær knyttet til praksisforberedelser må studenten gjennomføre en undervisningsøkt med lærer før studentene kan gå ut i praksis. Ved fravær fra kurs, må disse tas igjen neste gang de arrangeres.

Aktiv studentdeltakelse er avgjørende for et godt læringsmiljø. Det forventes engasjement og aktiv deltakelse i alle studieaktiviteter.

Samarbeid er en viktig barnehagelærerkompetanse. Studiet legger derfor opp til stor grad av faglig samarbeid for studentene. Studentene deles i grupper som fungerer som studiegrupper for faglig samarbeid og gruppeinnleveringer for obligatoriske arbeidskrav.

Det stilles også krav til studentenes selvstendighet i studiet. Å ta ansvar for egen, men også andres læring er en viktig profesjonskunnskap. Undervisning og veiledning er støttefunksjoner til egen studieinnsats. Studiet tar i bruk et mangfold av studieformer som utfordrer og bevisstgjør studentene i forhold til samarbeid, ansvarlighet, forpliktelse, selvstendighet, punktlighet og evne til å planlegge.

Veiledning er et sentralt redskap i det pedagogiske arbeidet i barnehagen, både overfor barn, medarbeidere og foreldre. Det er derfor viktig at studenten både har kunnskaper og praktiske ferdigheter i veiledning. Studenten vil få erfaring med veiledning av barn i forbindelse med praksis, og erfaring med veiledning av voksne vil skje gjennom praktiske øvelser på høgskolen og gjennom oppgaver knyttet til praksisopplæringen.

Praksis er en sentral læringsarena i barnehagelærerstudiet. Mer om praksis, se *Retningslinjer for praksisopplæring*.

Vurderingsformer

Det benyttes varierte vurderingsformer. Vurderingsformene har progresjon i form og innhold, de beskrives i emneplanene for kunnskapsområdene, fordypningen og bacheloroppgaven. Studenten skal prøves i begge målformer, og prøves både muntlig og skriftlig, individuelt og i gruppe.

[Forskrift om eksamen ved høgskolen i Hedmark](#) regulerer alt som gjelder oppmelding, avmelding, sykdom og gjennomføring av eksamen i kunnskapsområdene, fordypningen og bacheloroppgaven og i praksisopplæringen.

Obligatoriske krav må være godkjent for at studenten skal kunne framstille seg til eksamen, jfr. <http://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-04-01-15> og forskrift om eksamen ved Høgskolen i Hedmark. Det framkommer av hver emneplan hvilke obligatoriske arbeidskrav som må være godkjent før studenten kan gå opp til eksamen.

Ved eksamen, prøve, bedømmelse av oppgave eller annen vurdering, benyttes graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter, eller Bestått/Ikke bestått.

Praksisopplæringen vurderes til Bestått/Ikke bestått.

Skikkethet

Studiet er underlagt skikkethetsvurdering jfr. Forskrift om skikkethetsvurdering i høyere utdanning(nr 859) med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 4-10 sjette ledd. <http://www.lovdata.no/for/sf/kd/kd-20060630-0859.html>

Høgskolen foretar en helhetsvurdering av studentens faglige og personlige forutsetninger for å kunne fungere som barnehagelærer. Skikkethetsvurderingen foregår gjennom hele studietiden, både i den teoretiske og den praktiske delen av utdanningen.

Forskrift om skikkethetsvurdering blir gjennomgått ved studiestart.

Internasjonalisering

Studenten kan velge å ha et internasjonalt semester i 5. semester i studiet. Dette skal foregå som et opphold hos samarbeidspartnere i Namibia eller England eller som et studium ved en aktuell samarbeidsinstitusjon.

Alle studenter vil gjennom studiet få kunnskaper om internasjonale perspektiver gjennom forskning, litteratur, og temaer med flerkulturelle fokus.

Studiets innhold, oppbygging og organisering

Studiet er organisert i 6 kunnskapsområder, en forsterkningsenhet, en fordypning og en bacheloroppgave:

Kunnskapsområde 1:	Barns utvikling, lek og læring	20 studiepoeng
Kunnskapsområde 2:	Samfunn, religion, livssyn og etikk	20 studiepoeng

Kunnskapsområde 3:	Språk, tekst og matematikk	20 studiepoeng
Kunnskapsområde 4:	Kunst, kultur og kreativitet	20 studiepoeng
Kunnskapsområde 5:	Natur, helse og miljø	20 studiepoeng
Kunnskapsområde 6:	Ledelse, samarbeid og utviklingsarbeid	15 studiepoeng
Forsterkning:	Barns utvikling, lek og læring belyst fra ulike kunnskapsområder	20 studiepoeng
Fordypning:	4 - 6 valgmuligheter	30 studiepoeng
Bacheloroppgave:	Profesjonsrettet	15 studiepoeng

Studentene skal gjennomføre 100 dager praksis i barnehage, hvorav 5 dager har fokus på overgang barnehage/skole. Praksis integreres i alle kunnskapsområder, 75 dager de to første årene og 25 det tredje.

Studentene følger samme studieløp fram til tredje studieår. De vil da kunne velge en fordypningsenhet på 30 studiepoeng på høsten, høgskolen vil tilby 4-6 fordypninger (inkl. internasjonalt semester). De to første årene har en oppbygging som muliggjør mobilitet etter det andre studieåret.

Progresjon

Etter fullført barnehagelærerutdanning skal kandidatene ha til sammen 180 studiepoeng (60 studiepoeng pr. studieår). Studenter i heltidsstudier må normalt ha fullført minst 40 studiepoeng i løpet av det første studieåret før de kan gå videre til neste studieår.

Studenter må normalt ha minst 80 studiepoeng etter andre studieår før de kan gå videre til tredje studieår. Praksis er en integrert del av kunnskapsområdene og fordypningen og må tas i tilknytning til disse.

Praksis fra én praksisperiode må være bestått for å kunne starte på neste.

Studenter som ikke består praksis, må beregne ett ekstra år for å komme a jour i studieprogrammet.

Faglig innhold

Utdanningen er organisert i 6 kunnskapsområder, fordypning og bacheloroppgave. Den enkelte høgskole har anledning til å forsterke ett eller to kunnskapsområder med 20 studiepoeng i løpet av de to første studieårene. Høgskolen har valgt å forsterke kunnskapsområde 1 Barns utvikling, lek og læring. Dette gjøres ved at kunnskapsområdene fra de to første studieårene, bidrar til å belyse det forsterkede området.

Kunnskapsområder

De 6 kunnskapsområdene bidrar til faglig progresjon og økt kompetanse med relevans for arbeidet i barnehagen. Kunnskapsområdene er profesjonsrettede og integrerer relevant pedagogisk, faglig og didaktisk kunnskap tilpasset barnehagens fagområder.

Hvert kunnskapsområde belyses med fagstoff fra ulike fagområder, og oppfyller samlet læringsutbyttebeskrivelsene i studieplanen. Studentene får egen vurdering i hvert kunnskapsområde.

Pedagogikk som sammenbindende fag

Pedagogikk er et sentralt og sammenbindende fag som inngår i alle fagområder. Faget har et særlig ansvar for progresjon og profesjonsinnretning av utdanningen. Videre har faget et ansvar for å utvikle studentens analytiske ferdigheter, integrere teori og praksis og gi innsikt i vitenskapelig tenkemåte og til etisk refleksjon.

Pedagogikk bidrar til studentens dannelsingsprosess, personlige vekst og utvikling. I den sammenheng løftes også betydningen av studentenes dannelsingsprosess fram. Pedagogikkfaget får et spesielt ansvar for denne prosessen, men samtidig skal danning være et gjennomgående perspektiv i hele studiet. I barnehagelærerutdanningen er både studentens egen dannelsingsprosess og studentens kunnskaper om barns dannelsingsprosesser sentralt.

Gjennomgående temaer

■ Danning

Den nasjonale forskriften vektlegger barnehagens betydning for barns danning. I den sammenheng løftes også betydningen av studentenes dannelsingsprosess fram. Pedagogikkfaget har et spesielt ansvar for denne prosessen. Alle kunnskapsområder har et selvstendig ansvar for å synliggjøre betydningen av de enkelte kunnskapsområders betydning inn i både studentens og barns dannelsingsprosesser.

■ Profesjonsperspektiv

Profesjonsperspektivet er sterkt vektlagt i utdanningen. Dette kommer til uttrykk både i ulike undervisningsformer på høgskolen og i praksisopplæringen. Sammenhengen mellom disse ulike arenaene vektlegges sterkt.

- ■ **Pedagogisk ledelse** kan defineres i tre områder:
  - initiering, tilrettelegging, ledelse og gjennomføring av barns læringsprosesser
  - ledelse og samarbeid med personalet
  - samarbeid med foreldre og "andre ytre instanser»
-

- **Didaktikk**

Didaktikk er et av flere arbeidsredskaper som barnehagelæreren bruker i sitt pedagogiske arbeid. Studenten skal gjennom faglig kunnskap og praktisk erfaring tilegne seg ferdigheter i pedagogisk planlegging.

- **Digital kompetanse**

Det stilles i krav og forventninger om at en barnehagelærer skal inneha digital kompetanse, både for egen del og som et ledd i at barn skal få innføring i dette feltet. Dette er integrert i alle kunnskapsområder, og det er lagt opp til en progresjon fra egenkompetanse til didaktisk kompetanse i forhold til yrkesprofesjonen.

- **Mangfold og likeverd**

Mangfolds- og likeverdsperspektiver er synlige i mange av læringsutbyttebeskrivelsene. Mangfold omfatter forhold som flerkulturalitet, barn med spesielle behov, likestilling, kjønn, etnisitet og tro. Likeverd er et tema som behandles i ulike sammenhenger, bl.a. knyttes det til tema om etikk og barns medvirkning. Deler av tematikken vil kunne ligge i pedagogikk, men også i de andre kunnskapsområdene. Det er et spesielt fokus på samiske forhold og samiske barns rettigheter.

- **Barns medvirkning**

Utdanningen skal bidra til å fremme forståelse av menneskeverd og demokrati, særlig gjennom barns medvirkning og i tråd med verdigrunnlaget i barnehagens formålsbestemmelse. Temaet behandles innenfor flere kunnskapsområder og gjennom praksis.

- **De yngste barna**

Barnehagene i dag består av nesten like mange barn under tre år, som barn over tre år. Alle kunnskapsområder vektlegger kunnskap om de yngste barna. Dette gjenspeiles i litteratur, arbeidskrav, eksamensoppgaver, innhold i praksisopplæringen, m.m.. Det er høgskolens intensjon at alle studenter skal ha noe av sin praksis knyttet til barn under tre år.

Praksis

Praksisopplæringen er veiledet, variert og vurdert og den har tydelig progresjon. Den inngår som en integrert del i alle kunnskapsområder og fordypning. Praksisopplæringen omfatter 100 dager, 75 dager er lagt til de to første år, 25 dager til det tredje. I løpet av praksisperiodene har 5 dager fokus på overgangen barnehage-skole.

Praksis er en integrert del av barnehagelærerutdanningen og inngår som en del av alle kunnskapsområder og fordypningen. Dette betyr at komponentene ses på som deler av en helhet. Helheten ivaretas på flere måter, bl.a. gjennom et

systematisert trepartssamarbeid mellom studenten, praksisfeltet (praksislærer) og høgskolen (pedagogisk lærer og faglærer). Før hver praksisperiode avholdes det et førpraksismøte som en del av trepartssamarbeidet. På dette møtet deltar studentene, praksislærere/styrere og høgskolens lærere. Videre avholdes det i praksisperioden de to første årene et praksismøte i grupper der studentene legger fram praksisfortellinger som grunnlag for faglige drøftinger og refleksjon. På disse møtene deltar studenter, praksislærere og lærere fra høgskolen. Fokus for møtet er studentens læringsutbytte sett i sammenheng med temaer i praksisperioden. Letterkant av praksis har studenter og lærere en oppsummerende sekvens med fokus på læring og erfaringer fra praksis.

Høgskolen har Retningslinjer for praksisopplæring. Disse gir føringer og tydeliggjør forventninger, ansvar og krav til studenter, praksislærere, styrere, studieleder, faglærere og praksisadministrasjonen.

Emnetabell

Emnekode	Emnets navn	S.poeng	O/V *)	Studiepoeng pr. semester						
				S1(H)	S2(V)	S3(H)	S4(V)	S5(H)	S6(V)	
Obligatoriske emner										
2BBULLFC-1	Barns utvikling, lek og læring belyst fra ulike kunnskapsområder	20	O	20						
2BSRLEC-1	Samfunn, religion, livssyn og etikk	20	O	5	15					
2BNHBC-1	Natur, helse og bevegelse	20	O	5	15					
2BBULLC-1	Barns utvikling, lek og læring	20	O			20				
2BSTMC-1	Språk, tekst og matematikk	20	O				20			
2BKKKC-1	Kunst, kultur og kreativitet	20	O			10	10			
2BLSUC-1	Ledelse, samarbeid og utviklingsarbeid	15	O						15	
Praksis										
2BPRAC-1-1	Praksis 1. studieår	0	O							
2BPRAC-2-1	Praksis 2. studieår	0	O							
2BPRAC-3-1	Praksis 3. studieår	0	O							
				Sum:	30	30	30	30	0	0

*) O - Obligatorisk emne, V - Valgbare emne

Emneoversikt

2BBULLFC-1 Barns utvikling, lek og læring belyst fra ulike kunnskapsområder

Emnekode: 2BBULLFC-1

Studiepoeng: 20

Semester

Høst

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Ingen spesielle krav

Læringsutbytte

En kandidat med fullført kvalifikasjon har følgende læringsutbytte i emnet:

Kunnskap:

Kandidaten

- har grunnleggende kunnskap om aktuelle teorier og forskning om barndom, syn på barn og om barns utvikling, lek, læring og danning
- har grunnleggende kunnskap om leken som fenomen i barndommen og som en

- arena for læring
- har grunnleggende kunnskap om observasjon som forutsetning for didaktisk tilrettelegging for barn
- har grunnleggende kunnskap om leke- og læringsprosesser og av barnehagens leke- og læringsmiljø
- har grunnleggende kunnskap om barnehagens samfunnsmandat og verdigrunnlag

Ferdigheter:

Kandidaten

- kan gå inn i omsorgsfulle relasjoner med barn, preget av vilje til innlevelse og anerkjennelse av hvert enkelt barn
- kan sammen med andre være med på å tilrettelegge og formidle barnehagens innhold på en måte som inkluderer barns erfaringer, interesser og rett til medvirkning
- kan reflektere over grunnleggende spørsmål som gjelder sosialt og kulturelt mangfold
- kan sammen med andre tilrettelegge for barns utvikling, lek og læring i ulike miljøer ute og inne

Generell kompetanse:

Kandidaten

- kan anvende faglig kompetanse på praktiske og teoretiske problemstillinger
- kan vise grunnleggende toleranse, interesse og respekt for barns mangfold, særegne behov og læringsmuligheter
- kan reflektere over profesjonelle og etiske utfordringer knyttet til pedagogisk arbeid med barn
- kan artikulere og formidle muntlig og skriftlig sin kompetanse om pedagogisk arbeid med barn

Innhold

- Barnehagens samfunnsmandat og verdigrunnlag
- Barns påvirkning og medvirkning i fellesskapet
- Lek som grunnleggende livs- og læringsform i en mangfoldig barnehage
- Lek og læring i barns kreative prosesser sett i lys av kunstfaglige arbeidsformer

- Barns matematiske utvikling, lek og læring
- Lek, kroppslig lek i ulike miljøer
- Språklek og lekespråk
- Barns egen kultur
- Barn og natur, naturopplevelser og naturkunnskap
- Observasjon og praksisfortellinger
- Praksis

Organisering og arbeidsformer

- Forelesninger og aktiviteter på ulike læringsarenaer ute og inne
- Seminarundervisning
- Studentaktivitet individuelt og i gruppe
- Veiledning
- Bruk av Fronter
- Praksis som læringsarena, se egen emnebeskrivelse

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

- All undervisning er obligatorisk. Inntil 20% fravær kan godkjennes
- En skriftlig gruppeinnlevering knyttet til kurs i akademisk skriving
- En gruppeoppgave med framlegg
- En individuell innlevering av praksisfortelling med utgangspunkt i observasjoner fra praksis

Vurderingsordning

Individuell skriftlig eksamen, 6 timer, vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A - F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap

2BSRLEC-1 Samfunn, religion, livssyn og etikk

Emnekode: 2BSRLEC-1

Studiepoeng: 20

Semester

Høst / Vår

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Ingen spesielle krav

Læringsutbytte

En kandidat med fullført kvalifikasjon har følgende læringsutbytte i emnet:

Kunnskap:

Kandidaten

- har kunnskap om barnehagens særskilte verdigrunnlag og hva dette i praksis innebærer i et flerkulturelt samfunn og for barns dannelse
- har kunnskap om samiske barns kultur og rettigheter
- har kunnskap om samfunnsutvikling med vekt på velferdsstaten, mangfold, likeverd, likestilling og sosial ulikhet
- har kunnskap om om barndom, barnehage og familie i historisk, nåtidig og fremtidig perspektiv
- har kunnskap om barnehagen som organisasjon
- har kunnskap om barns reaksjoner og voksnes ansvar for barn i vanskelige livssituasjoner

- har kunnskap om hvordan man kan hjelpe barn i vanskelige livssituasjoner og hvordan man kan samarbeide med andre hjelpeinstanser
- har kunnskap om kristen tro og kulturarv, om de øvrige verdensreligionene, andre livssyn og filosofi samt etisk teori, grunnlagstenkning og etisk veiledning
- har kunnskap om barns rettigheter, internasjonale konvensjoner samt lover og forskrifter som regulerer barnehagedriften og annet arbeid knyttet til barn

Ferdigheter:

Kandidaten

- kan begrunne, formidle og praktisere barnehagens samfunnsmandag og verdigrunnlag
- kan reflektere kritisk over egne verdier, holdninger og væremåter og handle i tråd med barnehagens formålsbestemmelse
- kan formidle kulturens fortellinger og i samarbeid med hjemmet tilrettelegge for markering av høytider og merkedager
- kan samtale med barn om etiske, religiøse, filosofiske og livssynsmessige spørsmål
- kan stimulere til demokratiforståelse ved å utøve demokrati i praksis
- kan reflektere rundt egen dannelsesprosess

Generell kompetanse:

Kandidaten

- kan møte etiske utfordringer i barnehagens dagligliv, reflektere kritisk over etiske spørsmål og begrunne sine handlingsvalg
- har tilegnet seg et faglig og profesjonelt grunnlag for å kunne arbeide tverrfaglig og tverretatlig i barnehagen
- kan samarbeide med barns foresatte
- kan samarbeide med og lede barn og personale med ulik bakgrunn og gi etisk veiledning
- har evne til å se sammenhenger mellom individ, gruppe og samfunn og relatere disse sammenhengene til praksis
- har utviklet en kritisk refleksjon knyttet til bruk av IKT i barnehagen, både som pedagogisk verktøy overfor barn og som arbeidsverktøy for voksne

Innhold

- Barnehagens samfunnsmandat og verdigrunnlag
- Barnehagens lovgrunnlag
- Barns rettigheter

- Barnehagens ledelse og organisering
- Samarbeidsrelasjoner
- Det flerkulturelle samfunnet
- Det norske velferdssamfunnet
- Barndom, barnehage og familie
- Barn i vanskelige livssituasjoner
- Kristen tro og kulturarv
- Øvrige verdensreligioner og livssyn
- Filosofi og grunnlagstenkning
- Etisk teori og etisk veiledning
- Praksis

Organisering og arbeidsformer

- Forelesninger
- Seminarvirksomhet
- Studentaktiviteter individuelt og i gruppe
- Veiledning
- Bruk av Fronter
- Praksis som læringsarena, se egen emnebeskrivelse

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

- All undervisning er obligatorisk. Inntil 20% fravær kan godkjennes
- Ett gruppevis muntlig framlegg
- Ett individuelt skriftlig faglig arbeid
- En individuell skriftlig rapport fra praksis

Vurderingsordning

Individuell muntlig eksamen, vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A - F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap

2BNHBC-1 Natur, helse og bevegelse

Emnekode: 2BNHBC-1

Studiepoeng: 20

Semester

Høst / Vår

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Ingen spesielle krav

Læringsutbytte

En kandidat med fullført kvalifikasjon har følgende læringsutbytte i emnet:

Kunnskap:

Kandidaten

- har kunnskap om hvordan barn gjennom kropp og sanser lærer om verden og forstår seg
- har kunnskap om hvordan barn lærer i samspill med miljøet og hvordan en kan initiere og støtte opp om barns egeninitierte læringsprosesser
- har kunnskap om naturen, kroppslig lek, kosthold og helse i flerkulturelle perspektiv, og hvordan dette mangfoldet inngår i en helhet i barnehagen
- har kunnskap om fysiske fenomen, biologisk mangfold og bærekraftig utvikling
- har kunnskap om helsefremmende arbeid, ergonomi, motorikk og fysisk og psykisk utvikling hos barn

Ferdigheter:

Kandidaten

- kan utforske naturen og eksperimentere med fenomen i den fysiske verden og med hverdagsteknologi sammen med barn
- kan velge og bruke hensiktsmessige materialer, råvarer, teknikker og redskaper i praktisk arbeid med barn og gjøre nytte av lokale naturressurser
- kan reflektere over og ta hensyn til ulike kulturelle perspektiv i arbeidet med helse, natur og bevegelse
- kan planlegge, gjennomføre og vurdere behov for fysisk aktivitet, hvile, varierte måltid og god hygiene for barn i barnehagen
- kan vurdere risiko av lekemiljø og sammen med barn skape og bruke ulike rom og miljø inne, ute og i naturen samt legge til rette for barns risikomestring

Generell kompetanse:

Kandidaten

- kan analysere og kritisk reflektere over kjønn, likestilling, likeverd, kulturelt mangfold, barnehagens rutiner, kosthold og bevegelsesaktiviteter som sentrale livskvaliteter og helsefremmede faktorer i barnehagen
- kan orientere seg i og bruke nærmiljøets muligheter for naturfaglig utforskning og bevegelse sammen med barn
- kan ivareta egen helse i arbeidet i barnehagen
- kan utarbeide rutiner for sikkerhet i barnehagen og utøve førstehjelp

Innhold

- Natur og bevegelse i naturen til ulike årstider
- Kropp, motorikk og sansing i førskolebarnets utvikling, lek og læring
- Fysiske fenomener- lyd, lys, vann og luft
- Fysisk og psykisk helse i barnehagen – forbyggende helsearbeid
- Arbeid med økologi og bærekraftig utvikling i barnehagen
- Tilrettelegging av ulike miljø som arena for lek, læring og fellesskap
- Praksis

Organisering og arbeidsformer

- Studentaktiviteter individuelt og i gruppe, ute og inne
- Praktiske øvelser
- Forelesninger

- Seminarvirksomhet
- Veiledning
- Bruk av Fronter
- Praksis som læringsarena, se egen emnebeskrivelse

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

- All undervisning er obligatorisk. Inntil 20 % fravær kan godkjennes
- En artsprøve, hvor minimum 80% av artene er rett besvart
- Digital ressursperm m/ oppgaver fra hvert tema. Antall oppgaver vil framgå av undervisningsplanen
- En tverrfaglig praksisoppgave
- Vinterfriluftsliv
- Vårfriluftsliv
- Ferskvannsekskursjon
- Temauke om kosthold og helse

Vurderingsordning

Individuell, skriftlig eksamen, 5 timer, vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap

2BBULLC-1 Barns utvikling, lek og læring

Emnekode: 2BBULLC-1

Studiepoeng: 20

Semester

Høst

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Ingen spesielle krav

Læringsutbytte

En kandidat med fullført kvalifikasjon har følgende læringsutbytte i emnet:

Kunnskap:

Kandidaten

- har kunnskap om aktuelle teorier og forskning om barns utvikling, lek, læring og danning
- har kunnskap om leken som fenomen i barndommen og som en arena for læring, vennskap og kontakt mellom barn
- har kunnskap om observasjon og pedagogisk dokumentasjon som forutsetning for didaktisk tilrettelegging for barns leke- og læringsprosesser og av barnehagens leke- og læringsmiljø
- har kunnskap om barns væremåter, omsorgs-, leke- og læringsbehov særlig knyttet til de yngste barna i barnehagen og til overgangen barnehage/skole
- har kunnskap om ulike pedagogiske og digitale verktøys betydning for å fremme

barns lek og læring og hvordan disse kan brukes kreativt og kritisk

Ferdigheter:

Kandidaten

- kan gå inn i omsorgsfulle relasjoner med barn, preget av vilje til innlevelse og anerkjennelse av hvert enkelt barn og framstå som en bevisst rolle- og språkmodell både for barn og i samarbeid med personale og foresatte
- kan tilrettelegge og formidle barnehagens innhold på en helhetlig og sammenhengende måte som inkluderer barns erfaringer, interesser og rett til medvirkning
- kan planlegge, grunngi og reflektere over eget og andres pedagogiske arbeid i lys av praksiserfaringer, teori og forskning
- kan analysere og reflektere over grunnleggende spørsmål som gjelder sosialt og kulturelt mangfold og bruke dette som en ressurs i pedagogisk arbeid med barn i samarbeid med foresatte
- kan lede pedagogiske prosesser og se, møte og støtte barns nysgjerrighet og skapende uttrykk i allsidige leke- og læringsopplevelser

Generell kompetanse:

Kandidaten

- kan utøve profesjonelt skjønn gjennom å anvende faglig kompetanse på praktiske og teoretiske problemstillinger
- kan vise grunnleggende toleranse, interesse og respekt for barns særegne behov og læringsmuligheter uansett alder, sosial, kulturell, religiøs eller livssynsbasert tilhørighet
- kan vise etisk og faglig innsikt gjennom refleksjon om barns integritet basert på forståelse av demokrati, likeverd og likestilling
- kan analysere og reflektere kritisk over profesjonelle og etiske utfordringer knyttet til pedagogisk arbeid med barns utvikling, lek, læring og danning
- kan artikulere, formidle og videreutvikle sin kompetanse og pedagogisk arbeid barn

Innhold

- Historiske blikk på barnehagepedagogikkens teoretiske og filosofiske perspektiver
- Teorier om barns utvikling, lek, læring og danning
- Barnehagen som pedagogisk virksomhet i et mangfoldig samfunn
- Barnehagelærere som profesjon og etisk profesjonsutøvelse

- Analyse og kritisk refleksjon som profesjonelt verktøy
- Barns medvirkning
- Pedagogisk ledelse
- Barnehagens leke- og læringsmiljø
- Pedagogisk dokumentasjon
- Kommunikasjon og samspill
- Profesjonell omsorg
- De yngste barna
- Samisk barneoppdragelse
- Samarbeid med foresatte
- Overgang barnehage/skole
- Bruke av pedagogiske og digitale verktøy
- Praksis

Organisering og arbeidsformer

- Forelesninger og aktiviteter
- Seminarundervisning
- Studentaktivitet individuelt og i gruppe
- Veiledning
- Bruk av Fronter
- Praksis som læringsarena, se egen emnebeskrivelse

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

- All undervisning er obligatorisk. Inntil 20% fravær kan godkjennes
- Et individuelt skriftlig arbeid
- Et gruppearbeid med muntlig framlegg
- Et individuelt muntlig framlegg

Vurderingsordning

Individuell muntlig eksamen, vurderes med graderte bokstavkarakter fra A - F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap

2BSTMC-1 Språk, tekst og matematikk

Emnekode: 2BSTMC-1

Studiepoeng: 20

Semester

Vår

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Ingen spesielle krav

Læringsutbytte

En kandidat med fullført kvalifikasjon har følgende læringsutbytte i emnet:

Kunnskap:

Kandidaten

- har kunnskap om barns matematiske utvikling, barns muntlige og skriftlige språk og språkutvikling, også i flerspråklige og flerkulturelle perspektiv
- har kunnskap om skjønnlitteratur og sakprosa for barn, sjangrer fra muntlige fortellertradisjoner, herunder også samisk fortellertradisjon, og moderne tekst- og mediekultur
- har kunnskap om betydningen av å utvikle positive holdninger til matematikk, språk, språkmangfold og lesing
- har kunnskap om matematiske områder som er relevante for barn, spesielt tall, rom og form, og matematikk som verktøy for systematisk utforskning og tenking
- har kunnskap om lekens betydning for språk- og matematikkopplæring

Ferdigheter:

Kandidaten

- kan observere, legge til rette for, kartlegge og følge opp barns språk- og matematikkutvikling
- er en bevisst rollemodell og en samtalepartner som fremmer utvikling og læring i arbeid med barnehagens innhold
- kan organisere et inkluderende og stimulerende læringsmiljø for matematisk og språklig utforskning, fortelling og høytlesing og sikre kvalitet og kulturelt mangfold i barnehagens litteratur- og tekstformidling
- kan veilede og inspirere barn når de utforsker muntlige og skriftlige sjangrer, matematiske problem, symboler og sammenhenger
- kan bruk IKT som pedagogisk verktøy i arbeidet med kunnskapsområdet

Generell kompetanse:

Kandidaten

- kan dokumentere og evaluere barnehagens arbeid med språk, tekst og matematikk
- kan kommunisere og drøfte faglig-pedagogiske problemstillinger med personalet, foresatte og eksterne samarbeidspartnere
- forholder seg aktivt til samtidens barnehagefaglige diskusjoner knyttet til språk, tekst og matematikk
- mestrer norsk muntlig og skriftlig (bokmål og nynorsk) og kan bruke språket kvalifisert i profesjonssammenheng

Innhold

- Utvikling av begreper hos barn knyttet til tall, rom, form og måling
- Tallsystemer og posisjonssystemet
- De fire regningsartene
- Geometri og måling i plan og rom
- Barnelitteraturens framvekst og historie
- Analyse, vurdering, formidling og resepsjon av barnelitteratur i ulike sjangrer og teksttyper
- Samisk fortellertradisjon
- Framstilling av barndom og oppvekst i litteratur for ungdom og voksne
- Barns språkutvikling, også flerspråklig utvikling, muntlig og skriftlig
- Talespråkstimulering og skriftspråkstimulering i et språkmangfoldsperspektiv
- Vurdering av barns språk
- Språklig samhandling mellom ulike aktører i barnehagefeltet
- Praksis

Organisering og arbeidsformer

- Forelesninger og aktiviteter
- Seminarundervisning
- Studentaktivitet individuelt og i gruppe
- Veiledning
- Bruk av Fronter
- Praksis som læringsarena, se egen emnebeskrivelse

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

- All undervisning er obligatorisk. Inntil 20% fravær kan godkjennes
- Individuell planlegging og gjennomføring av et opplegg i praksis med skriftlig rapport
- En individuell fagtekst
- Et muntlig framlegg i gruppe

Begge målformer er representert i de obligatoriske arbeidskravene.

Vurderingsordning

Individuell hjemmeeksamen over 3 dager, vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A - F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap

2BKKKC-1 Kunst, kultur og kreativitet

Emnekode: 2BKKKC-1

Studiepoeng: 20

Semester

Høst / Vår

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Ingen spesielle krav

Læringsutbytte

En kandidat med fullført kvalifikasjon har følgende læringsutbytte i emnet:

Kunnskap:

Kandidaten

- har kunnskap om ulike syn på kunst og kultur, estetikk, kreativitet og kreative prosesser
- har innsikt i hvordan kunst og kultur bidrar til barns ulike opplevelser og uttrykksformer, læring og danning
- har kunnskap om lek, kreativitet og improvisasjon og hvordan dette kan skape motivasjon, identitet og selvoppfatning i arbeid med kunst- og kulturfaglige områder
- har kunnskap om kommunikasjons- og samspillsteorier i estetiske sammenhenger og hvordan dette kan brukes i arbeid med barn
- har kunnskap om grunnleggende elementer og kunstneriske virkemidler innenfor kunnskapsområdet, blant annet representert ved forming, drama og musikk
- har kunnskap om barns kompetanse, utvikling og danning innenfor

kunnskapsområdet

- har kunnskap om kultur av, med og for barn samt kulturarv i flerkulturelle perspektiver

Ferdigheter:

Kandidaten

- kan planlegge, gjennomføre, dokumentere og vurdere kunstneriske og kunstpedagogiske prosesser med og for barn
- kan arbeide med utvalgte kulturuttrykk i et mangfoldsperspektiv
- kan bruke digitale uttrykksformer kreativt i arbeid med barn
- kan bruke kunstneriske uttrykk som en del av pedagogisk dokumentasjon
- kan bruke lek som grunnlag for kunstneriske uttrykk
- kan strukturere og skape miljøer som inviterer barn til estetiske opplevelser, undring, utforskning, skaperglede og lek
- kan bruke sin faglighet til improvisasjon i lek og læring
- kan anvende ulike redskaper, teknikker og materialer fra forskjellige kulturtradisjoner, deriblant samiske, og utforske disse i samspill med barn

Generell kompetanse:

Kandidaten

- ser barn som kompetente deltakere som kan medvirke i barnehagens kunst- og kulturarener
- har en bevisst holdning til følsomhet for og innlevelse i barns forskjelligartede estetiske uttrykksformer og kan bidra til at barn får forståelse for hverandres kulturelle bakgrunn
- forstår barnehagelærerens betydning som medskaper, deltaker og rollemodell i barns utforskning og uttrykk, og kjenner betydningen av og kan stimulere barns skaperglede og mestringfølelse
- kan ivareta mangfoldsperspektiver, deriblant kjønnsperspektiver og flerkulturelle perspektiver, i skapende aktiviteter og kunst- og kulturformidling i barnehagen
- forstår utviklingsarbeid og forskning som forutsetning for å styrke det kunst- og kulturfaglige arbeidet i barnehagen

Innhold

- Arbeid med grunnleggende elementer og kunstneriske virkemidler
- Arbeid med utvalgte kulturuttrykk i et mangfoldsperspektiv
- Kunstfaglige aktiviteter for og med ulike målgrupper i barnehagen sett i lys av

- kunstpedagogiske prosesser
- Barns kreative prosesser
- Kunst- og kulturformidling
- Multimodale og multimediale uttrykksformer
- Bevegelse, lek, improvisasjon og komposisjon
- Sang og spill på instrumenter
- Todimensjonal og tredimensjonal forming
- Fortelling og teater for barn
- Dramaforløp
- Praksis

Organisering og arbeidsformer

- Studentaktiviteter individuelt og i grupper
- Forelesninger
- Samspill og lek
- Veiledning
- Bruk av Fronter
- Praksis som læringsarena, se egen emnebeskrivelse

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

- All undervisning er obligatorisk. Inntil 20% fravær kan godkjennes
- Et tverrfaglig didaktisk gruppearbeid i forbindelse med praksis (skriftlig og kunstnerisk dokumentasjon)
- Et tverrfaglig praktisk prosjekt i gruppe
- Idebank med 10 individuelle arbeider/aktiviteter, nærmere presisert i semesterplanen

Vurderingsordning

- Praktisk gruppeeksamen som teller 50% av den totale karakteren i emnet
- Individuell hjemmeeksamen over 3 dager som teller 50% av den totale karakteren i emnet.

Vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A - F, der E er laveste ståkarakter. Begge deksamener må være bestått for å få endelig karakter i emnet.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap

2BLSUC-1 Ledelse, samarbeid og utviklingsarbeid

Emnekode: 2BLSUC-1

Studiepoeng: 15

Semester

Vår

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Ingen spesielle krav

Læringsutbytte

En kandidat med fullført kvalifikasjon har følgende læringsutbytte i emnet:

Kunnskap:

Kandidaten

- har kunnskap om barnehagens historie, kultur og egenart, lover, styringsdokumenter og internasjonale konvensjoner, herunder samiske barnehager
- har kunnskap om relevant forskning, metoder og verktøy som grunnlag for ledelses- og utviklingsarbeid
- har kunnskap om ledelse og veiledning av mennesker med ulik bakgrunn og ulike forutsetninger
- har kunnskap om makt, medvirkning, mangfold og likeverk i demokratiske prosesser i barnehagen
- har kunnskap om samarbeidsprosesser mellom barn, foresatte og personale

Ferdigheter:

Kandidaten

- kan vise selvstendighet i å lede veilednings- og samarbeidsprosesser i utviklingsarbeid og pedagogisk arbeid med barn, personale og foresatte
- kan anvende relevant profesjonsforskning i utvikling av barnehagen og barnehagelærerprofesjonen
- kan selvstendig og i samarbeid med andre planlegge, begrunne, gjennomføre, dokumentere og evaluere pedagogisk arbeid
- kan ta i bruk egnede metoder og verktøy i arbeidet med utviklings- og læringsprosesser
- kan reflektere over egen og barnehagens praksis i arbeidet med videreutvikling av barnehagelærerrollen og med profesjonsetikk

Generell kompetanse:

Kandidaten

- kan reflektere over egen dannelsesprosess og ha en kritisk tilnærming til egen profesjonsutøvelse
- kan lede pedagogisk arbeid og ta beslutninger som fører til utvikling av barnehagens praksis
- har relasjonell forståelse og kompetanse og mestrer kommunikasjon med barn, foresatte og personale
- kan være i konstruktiv dialog med hjemmet og eksterne samarbeidspartnere
- kan se hvordan strukturelle og kulturelle forhold legger rammer for ledelse og utviklingsarbeid
- kan identifisere områder som krever utviklingsarbeid og kan vurdere hvilke ledelseshandlinger som er nødvendige for å realisere en ønsket utvikling

Innhold

- Strukturelle, kulturelle og historiske rammer
- Demokrati og mangfold
- Ledelse, samarbeid og veiledning
- Endrings-, kvalitets- og utviklingsarbeid
- Profesjon og danning

Organisering og arbeidsformer

- Forelesninger og aktiviteter

- Seminarundervisning
- Studentaktivitet individuelt og i gruppe
- Veiledning
- Bruk av Fronter
- Praksis som læringsarena, se egen emnebeskrivelse

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

- All undervisning er obligatorisk. Inntil 20% fravær kan godkjennes
- Et individuelt skriftlig arbeid
- Et mindre utviklingsarbeid som skal planlegges, gjennomføres og vurderes i praksis
- Refleksjonsnotat fra utviklingsarbeidet

Vurderingsordning

- Individuell muntlig eksamen som vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A - F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap

2BPRAC-1-1 Praksis 1. studieår

Emnekode: 2BPRAC-1-1

Studiepoeng: 0

Semester

Høst / Vår

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Ingen spesielle krav

Læringsutbytte

En kandidat med fullført kvalifikasjon har følgende læringsutbytte i emnet:

Kunnskap:

Kandidaten

- har kunnskap om barnehagens virksomhet og barnehagelærerens rolle
- har kunnskap om observasjonsmetoder og kan bruke disse
- har kunnskap om barns væremåte, omsorgs-, leke- og læringsbehov
- har kunnskap om hvordan barnehagen arbeider med mangfold og likeverd
- kan kunnskap om hvordan bruk av ulike leke- og læringsarenaer kan stimulere til allsidig utvikling
- har kunnskap om barns kosthold og helse

Ferdigheter:

Kandidaten

- kan sammen med andre utføre pedagogisk ledelse med spesiell vekt på barns utvikling, lek og læring
- kan sammen med andre planlegge og gjennomføre gode samtaler/samspill med barn om etiske spørsmål
- kan sammen med andre legge til rette for fysiske og naturfaglige aktiviteter i ulike miljøer for barn
- kan observere, planlegge, lede og vurdere pedagogiske aktiviteter med barn
- er medvirkende og inspirerende sammen med barn i deres bevegelseslek og naturoplevelser

Generell kompetanse:

Kandidaten

- kan reflektere over teoretisk kunnskap i et tverrfaglig perspektiv og bruke disse systematisk i planlegging av praksis
- har begynnende forståelse for yrkesetiske spørsmål knyttet til yrkesprofesjonen
- har begynnende forståelse for dannelsesprosesser hos barn
- kan håndtere ulike typer tilbakemeldinger fra veileder og ha forståelse for egen dannelsesprosess

Innhold

Høstpraksis:

Kunnskapsområde 1 Barns utvikling, lek og læring belyst fra ulike kunnskapsområder

Studenten skal aktivt observere og delta i formelle og uformelle leke- og læringssituasjoner og i hverdagsaktiviteter med fokus på:

- barns væremåte og behov, syn på barn
- barns lek og hverdagsliv og den voksnes rolle
- helhetlig perspektiv på lek/læring/utvikling/danning

Vårpraksis:

Kunnskapsområde 2 Samfunn, religion, etikk og livssyn og Kunnskapsområde 5 Natur, helse og bevegelse

Studenten skal aktivt observere og delta i formelle og uformelle leke- og læringssituasjoner og i hverdagsaktiviteter med fokus på:

- å bygge videre på innhold fra høstpraksisen

- pedagogisk ledelse av konkrete aktiviteter, herunder 3 lederdager
- pedagogisk grunnsyn, danning
- faglig innhold fra kunnskapsområde: Samfunn, religion, livssyn og etikk og kunnskapsområde: Natur, helse og bevegelse

Organisering og arbeidsformer

Se også informasjon i retningslinjer for praksisopplæring

Høstpraksis:

- 15 dager med fokus på innhold fra kunnskapsområde 1 Barns utvikling, lek og læring belyst fra ulike kunnskapsområder

Vårpraksis:

- 20 dager med fokus på kunnskapsområde 2 Samfunn, religion, livssyn og etikk og kunnskapsområde 5 Natur, helse og bevegelse

Generelt:

- Praksis foregår i samme barnehage høst og vår
- Aktiv deltakelse i barnehagens arbeid
- Gjennomføre oppgaver knyttet til kunnskapsområdene 1, 2 og 5
- Bruke observasjon og skrive praksisfortellinger
- Delta i veiledning

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

- All praksis er obligatorisk, inntil 10 % fravær kan godkjennes av praksislærere ved dokumentasjon, se kap. 2.3.
- Deltakelse på førpraksismøte, praksismøte, veiledning gitt av praksislærer, praksisoppsummering
- Oppgaver fra høgskolen, se undervisningsplan for praksis 1. praksisperiode.

Vurderingsordning

Høgskolen og praksislærer vurderer praksis til Bestått/Ikke bestått

Ansvarlig avdeling

Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap

2BPRAC-2-1 Praksis 2. studieår

Emnekode: 2BPRAC-2-1

Studiepoeng: 0

Semester

Høst / Vår

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Praksis fra 1. praksisperiode må være bestått for å kunne starte på 2. praksisperiode

Læringsutbytte

En kandidat med fullført kvalifikasjon har følgende læringsutbytte i emnet:

Kunnskap:

Kandidaten

- har kunnskap om leken som fenomen og som arena for læring, vennskap og kontakt mellom barn
- har kunnskap om aktuelle teorier om barns utvikling, lek, læring og danning
- har kunnskap om bruk av ulike pedagogiske og digitale verktøy for å fremme barns lek og læring
- har innsikt i hvordan kunst og kultur bidrar til ulike opplevelser og uttrykksformer, læring og danning
- har kunnskap om kommunikasjon- og samspillsteorier i estetiske sammenhenger
- har kunnskap om barns matematiske utvikling, barns muntlige og skriftlige språk og språkutvikling, også i flerspråklige og flerkulturelle perspektiv

- har kunnskap om lekens betydning for språk- og matematikklæring
- har kunnskap om overgang barnehage/skole

Ferdigheter:

Kandidaten

- kan gå inn i omsorgsfulle relasjoner med barn og framstå som en bevisst rollemodell
- kan planlegge, grunngi og reflektere over eget og andres pedagogiske arbeid i lys av erfaring og kunnskap, herunder spørsmål knyttet til sosialt og kulturelt mangfold og overgang barnehage/skole
- kan lede pedagogiske prosesser
- kan planlegge, gjennomføre, dokumentere og vurdere kunstneriske og kunstpedagogiske prosesser med og for barn
- kan bruke varierte uttrykksformer i det kreative arbeidet med barn
- kan observere, legge til rette for, kartlegge og følge opp barns språk- og matematikkutvikling
- kan organisere et inkluderende og stimulerende læringsmiljø for matematisk og språklig utforskning, fortelling og høytlesing

Generell kompetanse:

Kandidaten

- kan utøve profesjonelt skjønn, vise grunnleggende toleranse og faglig innsikt
- kan dokumentere og evaluere barnehagens arbeid med språk, tekst og matematikk
- forstår barnehagelærerens betydning som medskaper, deltaker og rollemodell i barns utforskning og uttrykk, kjenner betydningen av og kan stimulere barns skaperglede og mestringsfølelse

Innhold

Høstpraksis:

Kunnskapsområde 1 Barns utvikling, lek og læring og kunnskapsområde 4 Kunst, kultur, kreativitet

Studenten skal aktivt observere, delta og skape formelle og uformelle lek- og læringssituasjoner i hverdagsaktiviteter med fokus på:

- å bygge videre på innhold fra 1. studieår
- aktivt deltakelse i pedagogiske situasjoner, arenaer, miljøer, se komplekse sammenhenger

- danning
- temaer fra de aktuelle kunnskapsområder
- 3 lederdager

Vårpraksis:

Kunnskapsområde 4 Kunst, kultur, kreativitet og kunnskapsområde 3 Språk, tekst, matematikk

Studenten skal aktivt observere og delta formelle og uformelle lek- og lærings situasjoner i hverdagsaktiviteter med fokus på:

- å bygge videre på innhold fra tidligere praksisperioder
- voksenrollen, makt, etikk
- identitet som barnehagelærer
- temaer fra de aktuelle kunnskapsområder
- overgang barnehage-skole
- 4 lederdager

Organisering og arbeidsformer

Se også informasjon i retningslinjer for praksisopplæring

Høstpraksis:

- 20 dager knyttet til Kunnskapsområde 1, Barns utvikling, lek og læring og Kunnskapsområde 4, Kunst, kultur og kreativitet

Vårpraksis:

- 20 dager knyttet til Kunnskapsområde 3, Språk, tekst og matematikk, og Kunnskapsområde 4, Kunst, kultur og kreativitet

Generelt:

- Praksis foregår i en annen barnehage enn i 1. studieår
- Praksis foregår i samme barnehage høst og vår
- Aktiv deltakelse i barnehagens arbeid
- Gjennomføre oppgaver knyttet til kunnskapsområdene 1, 3 og 4

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan

avlegge eksamen

- All praksis er obligatorisk, inntil 10 % fravær kan utfra en helhetlig vurdering godkjennes
- Deltakelse på førpraksismøte, praksismøte, veiledning gitt av praksislærer, praksisoppsummering
- Oppgaver fra høgskolen, se undervisningsplan for praksis 2. studieår

Vurderingsordning

Høgskolen og praksislærer vurderer praksis til Bestått/Ikke bestått

Ansvarlig avdeling

Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap

2BPRAC-3-1 Praksis 3. studieår

Emnekode: 2BPRAC-3-1

Studiepoeng: 0

Semester

Høst

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Praksis fra 2. praksisperiode må være bestått for å kunne starte på 3. praksisperiode

Læringsutbytte

En kandidat med fullført kvalifikasjon har følgende læringsutbytte:

Praksis høst:

Kunnskaper

Studenten

- har bred kunnskap innenfor den fordypning som er valgt

Ferdigheter

Studenten

- kan planlegge og gjennomføre aktiviteter innenfor den fordypning de har valgt
- kan grunngi og reflektere over eget og andres pedagogiske arbeid i lys av erfaring og kunnskap knyttet til temaer i fordypningen

Generell kompetanse

Studenten

- kan utøve profesjonelt skjønn innenfor valgt fordypning
- kan dele kunnskaper og refleksjoner med medarbeidere i barnehagen knyttet til valgt fordypning

Praksis vår:

Kunnskaper

Studenten

- har kunnskap om relevant forskning, metoder og verktøy som grunnlag for ledelses- og utviklingsarbeid
- har kunnskap om ledelse og veiledning av mennesker med ulik bakgrunn og ulike forutsetninger

Ferdigheter

Studenten

- kan vise selvstendighet i å lede veilednings- og samarbeidsprosesser i utviklingsarbeid og pedagogisk arbeid med barn, personale og foresatte
- kan anvende relevant profesjonsforskning i utvikling av barnehagen og barnehagelærerprofesjonen
- kan selvstendig og i samarbeid med andre planlegge, begrunne, gjennomføre, dokumentere og evaluere et pedagogisk arbeid
- kan ta i bruk egnede metoder og verktøy i arbeidet med utviklings- og læringsprosesser
- kan samtale med barn om etiske, religiøse, filosofiske og livssynsmessige spørsmål
- kan stimulere til demokratiforståelse ved å utøve demokrati i praksis

Generell kompetanse

Studenten

- kan reflektere over egen dannelsesprosess og ha en kritisk tilnærming til egen profesjonsutøvelse
- kan lede pedagogisk arbeid og ta beslutninger som fører til utvikling av barnehagens praksis

- har relasjonell forståelse og kompetanse og mestrer kommunikasjon med barn, foresatte og personale
- kan være i konstruktiv dialog med hjemmet og eksterne samarbeidspartnere
- kan se hvordan strukturelle og kulturelle forhold legger rammer for ledelse og utviklingsarbeid
- kan identifisere områder som krever utviklingsarbeid og kan vurdere hvilke ledelseshandlinger som er nødvendige for å realisere en ønsket utvikling

Innhold

Praksis høst:

Se emnebeskrivelse og undervisningsplan for den aktuelle fordypning

Praksis vår:

Studentene skal planlegge, gjennomføre og vurdere et utviklingsarbeid

Organisering og arbeidsformer

Praksis høst:

2 uker praksis høst knyttet til fordypningen

Praksis vår:

3 uker praksis vår knyttet til kunnskapsområde Ledelse, samarbeid og utviklingsarbeid

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

- All praksis er obligatorisk, inntil 10% fravær kan utfra en helhetlig vurdering godkjennes
- Deltakelse på førpraksismøte, veiledning gitt av praksislærer, praksisoppsummering
- Oppgaver fra høgskolen, se undervisningsplan for praksis 3. studieår

Vurderingsordning

Høgskolen og praksislærer vurderer praksis til Bestått/Ikke bestått

Ansvarlig avdeling

Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap